

Ca l'Alegre

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Monistrollet. E. del terme
Emplaçament Camí de Rajadell a Manresa. Prop de la C-25. Camí de Monistrollet en direcció E.
Alçada: 311

Coordenades:

Latitud: 41.73119
Longitud: 1.76811
UTM Est (X): 397549
UTM Nord (Y): 4620664

Classificació

Número de fitxa 08178 - 22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modern
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Acurada restauració a finals del segle XX
Protecció Legal
Observacions protecció: AEA. Catàleg bens protegits 2014 (num. 28)
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08177A00400008
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-2020
Data de registre de la fitxa: dv., 17/07/2020 - 02:00

Descripció

Masia de planta gairebé quadrada, que consta de planta baixa més dos pisos, amb coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana. Té sèries de finestres amb llindes distribuïdes regularment als dos pisos. A la façana principal (costat de migdia) les finestres s'han adaptat com a balcons i presenten llindes i brancals de pedra de bona factura. El portal, adovellat, es acabat amb arc escarser. A la segona planta, sota teulada, hi ha una finestra centrada amb arc de mig punt. Les parets són bastides amb carreus de tamany mitjà força regulars, actualment de pedra vista.

La seva distribució interior és molt regular i uniforme, fet que demostra que la casa va reedificar-se d'una manera planificada i bàsicament d'un sol cop. Té una estructura tripartita, amb tres naus que a la planta baixa estan cobertes amb tres voltes. El primer pis segueix el mateix esquema: una gran sala central distribueix l'accés a les cambres (tres a cada banda espaiades regularment).

La part posterior, que actualment s'utilitza com a entrada principal de la casa, ha estat modificada. Aquí hi havia les tines i la premsa. A finals dels anys 80 van enderrocar el cobert (que allotjava les tines i la premsa) adossat a la façana posterior, a tramuntana. Aquesta façana posterior està definida per un gran portal amb una llinda gravada amb una llegenda religiosa. Un cop enderrocat el cobert, van construir un porxo amb una terrassa a sobre, que enmascara l'esmentada façana, com abans. Al costat de ponent del porxo llueix una finestra enmarcada amb quatre lloses de pedra. La llinda superior presenta un rosetó en relleu. Aquesta finestra es reaprofitada (prové d'un altre indret de la casa) i la van incloure en aquesta obra nova. La construcció del porxo va comportar el soterrament de les tres tines, que es conserven al subsol. La central, si mes no en el moment del soterrament, ja no estava acaironada com les altres, sino que estava arrebossada (tal vegada per aigua). La premsa de gàvia ha sobreviscut exactament al mateix lloc on era originalment (actualment a la vista, a l'aire lliure)

Al sector de llevant hi havia els estables, la cort, etc.

Observacions:

Figura al Catàleg de Masies i Cases Rurals 2014 (fitxa 1). Al Catàleg de bens protegits està fitxada, no com edifici, sino com a Àrea d'expectativa arqueològica.

La casa és d'origen medieval. S'ubica en una zona envoltada de camps.

És un clar exemple representatiu del tipus de masia de planta basilical, d'un notable valor arquitectònic. Actualment hi ha una granja moderna en funcionament.

Encara es conserven les tines i un exemplar molt interessant de premsa amb la rosca de fusta original. Cal destacar una llinda amb inscripció a la finestra central de la façana sud amb la data 1776 (amb els sets invertits).

En una llinda de la façana nord (actualment interior) hi ha la inscripció: PErA SEMPRA SEA ALABADO EL SANTISIMO SACRAMIENTO DEL ALTAR I LA INMACULADA CONSEPSION DE M S riA SANTISSIMA 1780 .

En una llinda interior del primer pis es llegeix : JOSEPHA COMA 17 IHS 80. Josep Coma era l'amo de la casa.

I en una llinda interior del primer pis es llegeix: FRANCO COMA IHS. Ara conforma la porta d'una escala interior.

A la façana sud, entre la finestra de la la segona planta i el balcó de la primera, hi ha un rellotge de sol. Sobre la porta llueix el numero 84.

La casa tenia un trull d'oli. A l'entorn hi ha una mola, piques i altres elements de pedra.

Història

Ca l'Alegre apareix citat ja el 1280 com a pertanyent a la parròquia de Monistrol. Durant la crisi dels segles XIV i XV el mas fou abandonat. El 1595 torna a ésser habitat. Els Coma, propietaris del mas Bosc, van adquirir ca l'Alegre el 1722. Per aquest motiu en dues llindes del primer pis es troben referències a aquesta

família, la propietària del mas. Al cadastre de l'any 1786 apareix citada la casa. La casa més antiga només tenia dues plantes. A planta baixa hi vivien els masovers i al primer pis els propietaris. La nova edificació devia fer-se a la dècada dels 70 del segle XVIII, d'acord amb les dates de les llindes (1 de 1776, 2 de 1780). Posteriorment Josep Coma hi va afegir el segon pis i una escala, ja que primer els dos pisos tenien entrades independents.

Segons notícies orals, la casa va ser cremada en el transcurs d'una carlinada (juntament amb d'altres d'aquest sector) i va romandre un temps sense teulada. Segons la tradició oral, a la casa enrunada, als baixos, hi vivia una dona.

L'actual propietat va comprar la finca (juntament amb Cal Serdà -actualment Los Rosales- i El Taradell) el 1959, als Portabella de la Morera (Manresa), que l'havien comprat als Coma. Posteriorment els de Ca l'Alegre es va vendre Cal Serdà i El Taradell.

Bibliografia

RAFAT, F (1986). Festa de Sant Sebastià

